

SZÉKELY-UDVARHELY

AZ UDVARHELYMEGYEI 48-AS FÜGGETLENSÉGI KOSSUTH-PÁRT POLITIKAI LAPJA

A SZÉKELYUDVARHELYI „SZÉKELY TÁRSASÁG” ÉS TÖBB EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE

Megjelen hetenkint kétszer: osztor-tökön és vasárnap.
 ELŐFIZETÉSI ÁRA: egész évre 10 K, félévre 5 K, negyedévre 2 K 50 fillér. Külföldre egész évre 12 K. Községek, községi előljárók, papok és gazdasági egyesületi tagok egész évre 8 K, t. nitók, községtől és körjegyzők szintén egész évre 7 koronáért kapják. Egy példány ára 10 fillér. Helyközi telefon 15. sz.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
BETEGH PÁL
 LAPTULAJDONOS.

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓHIVATAL: Székelyudvarhely, Kossuth-utca 31. szám, hova a kéziratok, hirdetések és előfizetések küldendők. — Kéziratokat vissza nem adunk. Hivatalos hirdetések 100 szög minden szó 6 fillér, azon felül 4 fillér, magán hirdetések négyzet om. 8 fillér, többszöri közlésnél 6 fillér. Nyit-tér so a K. D. J. k. előre fizetendők. — M. kir. postatakarékpénztári esekk- és kiöring 10,489. szám

A helyzet.

Az öreg Ben Akiba, ha most élne, bizonyára visszavonná híres közmondását. Mégis csak van új a nap alatt. A mostani politikai szituáció tagadhatatlanul sok olyan momentumot vett fel felszínre, amelyek egészen példa nélkül állanak alkotmányosságunk történetében.

Semmi sem illusztrálja riki-tóbban a helyzet tarthatatlanságát, mint a most előtérbe toltott indemnitás kérdése. Aki talán eddig némi optimisztikus illúziókban ringatta magát, az is kénytelen most belátni, hogy itt minden felfordult, itt megszűnt a logika érvénye, fejtezőre állott a politikai bölcsesség és csődöt mondott a bizonyosság.

Tessék eligazodni: a kormány élvezi a nemzet bizalmát, a képviselőház többsége támogatja, — de az indemnitást nem akarják megszavazni. A korona nem fogadta el a kormány tagjainak a kibontakozásra vonatkozó előterjesztését, — de nem akarja őket elereszteni és helyeiken tartja továbbra is. Az indemnitás megszavazása bizalmi kérdés. De evvel a kormánnyal szemben teljesen irreleváns, hogy mi lesz az indemnitási javaslat sorsa: mert ha megtagadják, nem vonhat le abból semmiféle konzekvenciát, mert hiszen már lemondott; viszont, ha elfogadják, ez nem jelentheti reaktiválását és felmentését továbbra is sürgeti. Másfelől a pénzügyi kontinuitás megakasztása rendkívül súlyos helyzetbe sodorná az országot és százezreket döntene nyomorba: olyan nagy felelősség, amelyet senki se vehet könnyedén magára. A dolgot még komplikálja az is, hogy ennek a kormánynak megadnák ugyan az indemnitást, de joggal tartanak attól, hogy evvel a következő kormánynak tesznek szolgálatot és eleve kiadják kezükből a leghatékonyabb alkotmányos fegyvert. Egy további tekintet — amely szintén rendkívül nyomós — az is, hogy ha az indemnitást megtagadják, akkor esetleg épen a jelenlegi kormányt kergetik az ex-lexbe, amit bizonyos körök valószínűleg nagy kárörömmel látnának.

Igy komplikálódott a mostani abszurd helyzetben az indemnitás kérdése. Új vonás az is, hogy a kormány indemnitást terjeszt be anélkül, hogy benyújtotta volna a jövő évi költségvetést. De a kabinet arra hivatkozik, hogy — habár le-

mondott — a költségvetés be-terjesztésére világosan utasítják a törvények.

Ezt az összegubancolódott gordiusi csomót szerencsés ötlettel vágja ketté Bethlen István grófnak javaslata, a melyet a 48-as függetlenségi Kossuth-párt értekezletén elfogadtak. E szerint a Ház nem is tárgyalja az indemnitást, hanem sürgősen felir a királyhoz parlamentáris kormány kinevezése érdekében. Ha pedig a mostani kormány mégis hivatalban tenne még január 1-én, akkor megtiltja a rendkívüli utalványozások eszközését. Szóval a tisztviselők, napidijasok stb. megkapják fizetésüket, de a közös ügyi kiadásokhoz való hozzájárulást már nem utalványozhatja a kormány.

Ez a határozat talán mégis döntő lépésre készíti Bécsset. A király — azt mutatják a jelek — végre kilépett abból a teljes negációból, a melyben hónapok óta szinte megmerevült és hajlandó valamelyes irányban döntést hozni. Ez a küszöbön álló döntés nem sok jóval biztat. Bécsben ridegen elzárkózának most is a nemzeti aspirációk teljesítése elől. Viszont a mostani parlamenti pártokból senki sem akad vezető államférfi, aki ezeknek a minimumra mérsékelt engedményeknek elajjtásával vállalkoznék kormányra. Minden szimptoma azt hirdeti, hogy parlamenten kívül álló politikusokkal fognak megpróbálkozni. De hogy ezen túl mi azután Bécs szándéka, azt teljes homály fedi.

Teljes bizonytalanságban vagyunk az iránt, hogyan gondolkodnak oda fönt a válság megoldásáról és milyen irányban szeretnék a megoldás útját egyengetni. A király soha sem nyilatkozott erről. Bármely oldalról kísérelték meg a kibontakozás lehetőségét, mindenütt negációra találtak. Pozitív kivánságot azonban soha sem nyilvánított a király. Mi tudjuk azt, hogy a királyi akarat miatt ez, meg ez, meg ez lehetetlen. De hogy mi hát a lehetséges, mit tehetünk, merre forduljunk, arról sejtelmünk sincs.

Igen, a válság megoldásának igen könnyű módja lett volna, ha a kormány elejti összes követeléseit, deferál mindenben a királyi akaratnak és követi mindenben a királyi szavát. Akkor ez a kormány is maradhatna időtlen időig. De hát ép itt volt a kontroverzia király és kabinet között és hogy a kabinet férfisan megállotta helyét, bármit is mondjanak rosszhiszemű politi-

kai ellenfelek, azt épen ez kétségtelenül bizonyítja.

A legközelebbi időkben talán mégis feleletet kapunk erre a nyitlt kérdésre. A király most audienciára hívatta Lukács Lászlót és Khuen-Héderváryt — egyik név se biztat semmi jóval — a mi jele annak, hogy most már csakugyan elszánja magát valamire. Ha ez az elhatározása a nemzet ellen szólana, az egész nemzetet, pártkülönbség nélkül, fogja magával szemben találni!

POLITIKA.

A Kossuth-párt értekezlete.

A negyvennyolcas függetlenségi Kossuth-párt Kossuth Ferenc elnöklésével a Pannónia-szállóban levő ideiglenes helyiségében értekezletet tartott. Az értekezleten a kormány részéről az elnök Kossuth Ferenc kereskedelemügyi miniszteren kívül jelen voltak: Apponyi Albert gróf kultuszminiszter, Tóth János, Mezőssy Béla év Désy Zoltán államtitkárok. Ott voltak továbbá: Gál Sándor, a képviselőház elnöke, továbbá a párt alelnökei és több főispán.

Kossuth Ferenc megnyitotta az ülést, mire Bethlen István gróf terjesztette elő a szövegezés céljára kiküldött szűkebbkörű bizottság javaslatát. A határozati javaslat szövege a következő:

A képviselőház elismeri, hogy a kormánynak — bár lemondott állapotban, politikai felelősség nélkül kénytelen az ügyeket vinni és így törvényjavaslatok benyújtására és palamenti képviselődere nem lehet hivatva, de mivel fölmentését nem tudta kellő időben elérni: az 1897. évi XX. t.-cikk 19. szakaszának pozitív rendelkezése folytán mégis — kötelessége volt a pénzügyi fölhatalmazásról szóló javaslatot heterjeszteni; nem is okolja a kormányt ezért a helyzetért, sőt elismeri, hogy a kormány mindent, a mi hatalmában állott, megtett a végből, hogy ez a helyzet elő ne álljon.

Mindezek dacára a Ház akkor, a mikor politikai felelősséggel működő kormány nincs, a pénzügyi fölhatalmazásról szóló törvényjavaslatot, — mely a költségvetés appropriációját is tartalmazza — nem tartja tárgyalhatónak és a benyújtott törvényjavaslat dolgában mindaddig, a mig parlamentáris kormány kinevezve nincs, érdemileg nem határoz: hanem hódolattal teljes föliratban sürgősen kéri ő felségét, hogy az utolsó órában parlamenti kormány kinevezése által a Házat abba a helyzetbe hozza, miszerint a pénzügyi folytonosságról gondoskodhassék.

Amennyiben ennek dacára a mostani helyzet 1910. évi január 1-én még főmállana, a képviselőház annak a kormánynak, amely az ügyeket akkor tényleg vezeti, minden újabb pénzügyi utalványozást megtilt, kivéve az állam hitelműveleteiből és magánjogi kötelezettségeiből eredő, valamint az állandó érvényű

utalványozásoktól el nem választható fizetéseket — az 1909. évi költségvetés keretein belül.

A Kossuth-párt felirati javaslata.

Ezután ugyancsak Bethlen István gróf fölolvasta a fölirati javaslat tervezetét, melynek szószerinti szövege a következő:

Császári és apostoli királyi felség!

Alkotmányos életünknek egy válságos pillanatában fordulunk felségedhez, hogy bölcs uralkodói elhatározásával a fenyegető veszedelmet az utolsó órában elhárítani méltóztassék.

Hónapok óta huzódik az a kormányválság, mely felséged jelenlegi kormánynak lemondásával bekövetkezett. Felséged miniszterei ismételt sürgetésük ellenére nem érhették el fölmentésüket; politikai felelősség nélkül kénytelenek az ügyeket intézni, de e helyzetükben a törvényhozásnak tevékenységét saját kijelentésük és a parlamenti kormányrendszer természetete szerint nem irányíthatják. Az ország Alkotmányos életéből már hónapok óta hiányzik az a nélkülözhetetlen szerv, a melyet abba csak felséged kinevezése állíthat be. Ebből folyólag szünetel a törvényhozás munkája, megakad minden reform, tevékenység, pang és sorvad a nemzeti élet minden ága. Hogy ebből az állapotból az országra és felséged trónjára minő károk, következmények keletkeznek, azt felséged bölcsesége előtt ecsetelni valósággal feleslegesnek tartjuk.

Most azonban közeledik az év vége, a nélkül, hogy a jövő évi költségvetés megállapítható volna. Felséged kormánya az 1907. évi XX. t.-cikk 19-ik szakaszának parancsoló rendelkezését követve, heterjesztett ugyan egy rövid időre szóló pénzügyi fölhatalmazási javaslatot, de mi úgy vagyunk meggyőződve, hogy ezt a törvényjavaslatot, melynek elfogadásával az állam bevételei bizonyos időre a kormány rendelkezése alá bocsáttatnának és ugyenezen időre a kormány állami kiadások eszközésére fölhatalmazást nyerne: a parlamentáris elvei szerint csak akkor tárgyalhatjuk, ha olyan kormánnyal állunk szemben, a mely felséged bizalmával fölruházva, meghatározott politikai célok mellett keresi és elnyeri a nemzet képviselőinek bizalmát és támogatását; vagyis a mely teljes politikai felelősség mellett működik. Mig ilyen kormány nincs, lehetetlen a pénzügyi fölhatalmazás sorsa fölött döntenet. Ennek folytán azonban rövid néhány nap mulva előáll az alkotmányos pénzügyi kezelés folytonosságának megszakítása, melynek ugy alkotmányjogi, mint esetleg társadalmi káros, sőt pusztító következményeit egyedül felséged háríthatja el, ha hódolatteljes kérésünknek megfelelően ebben az utolsó órában parlamentáris kormányt kinevezni méltóztatik.

Ezt kéri felségedtől a nemzet képviselői, azzal a bizalommal, melylyel felséged uralkodói bölcsesége és hű magyar nemzetével szemben táplált jóindulata iránt éreznek és azzal a kötelességszerű nyomatékkal, a melyet a nemzet jövője, az alkotmányos élet zavartalansága iránt aggodó lelkük nekik parancsol.

Bethlen István gróf határozati javaslata és fölirati tervezete tárgya-

ban hosszabb vita indult meg, melynek befejeztével az elnök szavazásra tette föl a kérdést. Az értekezlet úgy a határozati javaslatot, mint a fölrirati tervezetet elfogadta és benyújtásával, valamint ezzel kapcsolatban a negyvenöt éves függetlenségi Kossuth-párt állásfoglalásának a képviselőházban való ismertetésével Bethlen István grófot bizta meg.

Az értekezlet ezzel véget ért.

Elmélkedés a halászatról.

Másnak mondják, de mi is okulhatunk belőle.

Nagy-Küküllő folyónk éppen közepén szeli át Udvarhelyvármegyét. Ezenkívül még igen sok apróbb folyó vizeink és közvellenül városunk mellett, megfelelő halakkal benépesíthető tavunk is van.

Nem tartjuk tehát fölöslegesnek a Csíkvármegye közönségének szánt, a Csíki Lapokban megjelent következő cikkelyt okulásul vármegyénk közönségének is bemutatni és a nekünk alkalmas részeket figyelmébe ajánlani.

E cikkely így szól:

(P.) Fontos közgazdasági érdek a halászat, illetve a halhustermelés felkarolása. Fontos először az egyedre, hogy a mai husdrágaság közepette a bőséges tápanyagu mindennapi húst magának biztosítsa. Biztosítja ezt oly képpen, hogy a fokozott halhustermelés automatice leszorítja a marha- és a disznóhús árát. Mivel a halhús sokkal egészségesebb amazoknál, mert noha az emlősök húsvál szemben fehérje tartalom tekintetében a versenyben el is marad, mégis az emberi szervezetre szükséges phosphort oly mennyiségben tartalmazza és friss állapotban oly könnyű és jó táplálékot nyújt az embernek, hogy képessé teszik e tulajdonságai arra, hogy a huspiacot lényegesen befolyásolja. A halhús maga tápérték tekintetében tehát versenyképes, de még inkább azzá lesz, ha tekintetbe vesszük termelésének könnyű voltát, a termeléssel járó aránylag kevés üzemeltetést és munkát, no meg aztán a rizikót is. Ezért a nagyobb kulturával bíró államokban a halgazdaság óriási népszerűségnek örvend. Az emberi foglalkozásnak új módját jelöli meg; eddig hasznavehetetlen területeket jól értékesít, hasznos vizeket még hasznosabbakká tesz. Ime a halgazdaságok nemzetgazdaságtani jelentősége. Nem célunk ez alkalommal erről meditatálni, de fenntartjuk magunknak a jövőre.

Magyarország is kulturállam. Itt is vannak 1000—1200 kat. holdas halgazdaságok. És a földművelésügyi kormány napról-napra igyekszik e fontos közgazdasági tényezőt előre vinni. Sajnos azonban a magánvállalkozó — különösen Erdélyben — nehezen barátokzik az új gondolattal. Hogy vizet vessen és halat arasson? De a mesterséges halgazdaságok jövője már biztosítva van. Erre még csak vidékenként érnie kell a közönségnek.

A mesterséges halgazdaságok mellett fontos gazdasági érdek elővizeink, jobban mondva közvizeink halállományának szaporítása. A halászati közigazgatás e éren sem maradt tétlen. Évek óta folyik közvizeink népesítése. Az állam halivadékkal látja el folyóvizeinket és a folytonos rabló gazdálkodással irtott drágs halállomány helyenként már újból erőre kapott. Sajnos, hogy közigazgatásunk nem részesíti kellő védelemben halászatunkat. A

tilalmi időben való halászat, orvhalászatot alig vagy éppen nem bünteti. És a végrehajtó hatalom futni hagyja e kihágás elkövetőit.

Ez idén az Olt benépesítése is tárgyát képezte az Országos Halászati Felügyelőség akciójának. Az Oltvölgyi Halászati Társulat ezidén 4 métermáza halivadékot kapott állami segélyképpen, hogy vele az Oltna majdnem teljesen kipisztult halállományát fokozni lehessen. E segély a jövőre is kieszközölhető, csak feltételül a gyakorlat szerint az köttetik ki, hogy a halászati társulat működjen. Ne csak a törvényben előírt kötelesegeinek tegyen eleget, hanem szeretettel és odaadással foglalkozzék — a saját anyagi javával. Hisz e segély körülbelül 2000 K, 10000-re tehető az ivadékok száma. Különösen a társulati igazgatónak nyílik módja a tevékenységre. Adminisztrálja az egyesület ügyeit, érintkezik a bérllóvel, megfigyelteti a folyót, az orv vagy tiltott időben való halászatot bünteteti, megtorlásért a hatósághoz fordul. Hisz egy szomszédos megyében az igazgató utánjárása eredményeképpen csupán egy évben büntetésekből több, mint 4000 korona folyt be.

Lázárfalva község közbirtokossága is kapott a Szent Anna tó benépesítésére 4 máz törpeharcsát kísérletképpen, hogy az eddig is oly szép fekvésű tó, valami pozitív hasznot nyújthatna tulajdonosainak. A tó vize ugyanis alkalmas a halakra.

A társulati és közbirtokosságnak adományozott halivadék 1—2 éves törpe harcsa. Amerikai származású, hazánkban nem honos, rendkívül szívós természetű hal. Aránylag nagy fejű és erős izomzattal. 30 cm.-nél nagyobbra nem igen nő. Húsa kellemes. A halakat vízzel telt hordókban szállították. Gróf Széchenyi Géza csokonyai főgazdaságából, Somogy megye déli részéből. November 29-én indították utnak és december 1-én érkeztek a rendeltetési helyükre. Hála a hűvös időjárásnak és a Máv. által kiadott rendeletek pontos végrehajtásának, alig csekély veszteséggel. A kihelyezés 1-én történt az Orsz. Halászati Felügyelőség közlegeinek jelenlétében. A Szent Anna tóhoz Tusnádfalutól 5 szánon vitték a halakat a tóba. Este 8 órakor óriási fáradsággal sikerült a halakat a jéggel borított tóba tenni.

A társulati halak kihelyezése nem ment ily simmán. Egy hordónak Tusnádfalunál kellett volna az Oltba kerülni, de a társulat részéről senki nem jelent meg. A jelenlevő mérnöknek magának kellett segítséget szerezni, mellyel az Oltba lehetett szállítani a halakat. Két hordó Szentkirályra volt irányítva. A malom, illetve Zsögödfürdő mellett kellett volna, hogy vízbe kerüljenek. De a társulati megbízott itt sem jelent meg, dacára, hogy előzőleg értesítettet. Így ez a két hordó is a harmadikkal együtt Mádéfalvára került. Itt sem volt senki jelen. A társulat „elfogadta” az „ajándékot”, de hogy a vízhez való szállításáról gondoskodják, ahhoz igenénytelmes volt. Ha az állam ingyen halat ad, tegye is bele a vizünkbe — sőt süttesse is meg, és ne legyen olyan fukar, hogy melléje bort ne adjon. Oh szekely közgazdasági érzék!!...

A 3 hordó hal azonban Mádéfalva között és Csicsó mellett mégis bekerült az Oltba. Mig a Felcsikiak határozottan nem voltak megalégedve a halak nagyságával, addig Tusnádfalu mellett egész délután vígan folyt a halászás, mert az új halat csak meg kell köstolni. Szerencse, hogy a halaknak több eszük volt és nem mentek horogra. A horgászás nem is árt a halállománynak, olyan

kevés kárt tesz a halakban, különösen, ha a tilalmi időt betartják, de a szekely ember nem szereti a türelmes játékok; dinamitához és maszlához nyúl. Pusztítja, öli az anyát százezernyi ivadékaival együtt. Egy kilogramm dinamittal 10,000 koronányi kárt is lehet okozni, csak jó „gübe”-he kell tenni.

Közigazgatásunk itt lehető legszigorúbban léphetne fel. A dinamitózóval szemben még a fogházbüntetés is indokolt lenne, csak persze ne legyen a dinamitózó maga a szolgabíró, vagy éppen állategészségügyünk öre. Mivel ember nem is teheti meg. Olyan kis haszonért, oly óriási kárt!! Falusi ember sem igen teszi meg, csak éretlen suhancok kedvtelése lehet. Ezekre pedig botbüntetést!

Tanitók gyűlése.

Tegnap tartotta az udvarhelymegyei általános tanítótestület rendkívüli közgyűlését Szász Ferenc elnök vezetésével. Az elnöki megnyitó, mely a Magyar tanitók országos szövetségébe való belépést sürgette és Rhédei János kir. tanfelügyelőt kinevezése alkalmával üdvözölte, tetszéssel fogadtatott.

Az elnöki megnyitó után Rhédei János kir. tanfelügyelő köszönte meg a szívélyes üdvözlést s lelkes szavakkal utalt azon szomorú okokra, mely vármegyei népoktatás ügyünket, különösen az ismétlő iskolákat illetőleg bénítják. A közös munkálkodást látja célra vezetőnek. Kéri a tanitók bizalmát és szeretetét cserébe, mely támással sikerülni fog a tanügyi sebeket sikeresen operálni. Lelkes szavaira Hetser Kálmán tolmácsolta igen ügyesen a tanitók érzelmeit.

A tárgysorozat rendjén történt némi változtatás után Gróf Apponyi Albert vall. és közoktatásügyi minisztert, Tóth János államtitkárt az egyesület tiszteletbeli tagjává választotta és táviratilag üdvözölte a közgyűlés.

Szász Ferenc a Magyar tanitók országos szövetségének célját, működését, szabályait ismertette s a szövetség kötelékébe való belépést ajánlotta s a határozati javaslat alapján az egyesületnek, mint rendes tagnak belépését a közgyűlés kimondta.

Az országos szövetség közgyűlésén leendő képviseltetéssel az egyesület elnöke és a járáskörök elnökei bizáltak meg 50 korona utazási költség felajánlásával. Több egyesületi és hivatalos átirat felolvasása és tudomás vétele után, Kiss Jakab titkár előadó javaslata alapján az egyesület lapjának megindítását egyhangulag kimondották. Címe: Udvarhelyi népnevelő lesz. Szerkesztésével Gyerkes Mihály, mint felelős szerkesztő és Gál Imre. Botos Imre és Gyerkes Mihály által előadott »Az erkölcsi nevelés biztosítása« című tételhez fűzött javaslatokat a gyűlés magáévá tette.

A határozati javaslatok elfogadása után a névsor olvasást rendelte el az elnök, melynek megejtése után az »Udvarhely vármegye földrajza« című vezérkönyv írójának Szász Ferencnek 120 K segélydíjat szavazott meg a közgyűlés. A tanszermuzeum könyv-

tárossának Paál Sándort megválasztották. Kriza Sándor tagsági jogát a fegyelmi időre kiterjedőleg nem igazolták.

Munkásbiztosítás.

Választott bírósági eljárás során a pénztár képviselője köteles a bírósághoz helyes és minden irányban adatokkal felszerelt tényállást terjesztetni.

Pénztári orvos, a mennyiben valamely biztosított tagnak kórházba utalását indokoltnak tartja, ez alapon az illetőt a táppénzre jogosultak sorából még ki nem jelentheti.

Pénztári orvos a biztosított tagnak kórházba utalása iránt saját hatáskörében nem intézkedhetik, hanem a mennyiben azt szükségesnek és a törvény alapján megengedhetőnek találja erről halálétkalanul jelentést tartozik tenni a pénztárhoz. (A. M. H. 11697—909.)

Munka-adói igazolás. A szekelyudvarhelyi kerületi munkásbiztosító pénztár azt tapasztalta, hogy nemely munkaképes tag — betegséget színelve — az orvosokat tévutra vezeti s így a pénztárt jogtalanul táppénz felvételével megkárosítja. Ennek elejét veendő, az igazgatóság egyik közelebbi ülésében kimondotta, hogy táppénzt csak akkor fizet, ha a tagok tényleges munkaképtelenségét a munka-adók igazolják. Így aztán maguk a munkaadók is felelősséget vállalnak alkalmazottjuk eljárásáért, a mennyiben az esetleges visszaélést a törvény 187. §-a szerint szigorúan büntetik.

HIREK.

— **Lapunk legközelebbi száma** — tekintettel a karácsoni ünnepekre — szombaton, e hó 25-én fog — bővebb tartalommal megjelenni.

— **A vasárnapi munkaszünet fel függesztése a vidéken.** Kossuth Ferenc kereskedelemügyi miniszter, mint a Magyar Tudósító jelenti, az iparmunkának vasárnapi szüneteléséről szóló törvényben biztosított jogából kifolyólag megengedte, hogy épen úgy mint Budapesten a vidéken is az ipari és a kereskedelmi elárusítás és házhoz szállítás a f. évi karácsonyt megelőző vasárnapon azaz december hó 19-én egész napon át végezhető legyen, hangsúlyozván, hogy ez a rendelkezés az irodai munkákra nem vonatkozik.

— **Kettős jubileum.** Két derék körjegyző jubileumára készül Udvarhelyvármegye községi és körjegyzői kara. Szent István király székelyvécei és Vitályos Albert szentábrahámi körjegyzők 25 éves szolgálati idejét fogják e hónap 30-án d. e. 10 órakor kezdődőleg Székelykeresztúron, a „Korona”-szálló dísztermében megünnepelni. Az összeállított program szerint elsőnek Gálffy Kálmán főszolgabíró üdvözli az ünnepeket, ezután pedig Gálffy István jegyzőegyleti elnök a vármegyei jegyzők nevében mond beszédet és végül a székelykeresztúri járás jegyzői kara részéről Jakabházi Gábor községi főjegyző üdvözli a jubiléumokat. Déli

Ne utóvázszék, ha fáj a feje,
hanem használjon azonnal

Beretvás-pastillát,

amely 10 perc alatt a legmakacsabb migráint és fejfájást elmulasztja. — Orv. Ára 1-20. Kapható minden gyógyszerészek által ajánlva. — Készíti: Gyógyszerész 3 dobozzal ingyen postai kispesztén. — Beretvás Tamás szállítás.

1 óraker azután közebédet rendeznek tiszteletükre ugyancsak a „Korona”-szállóban.

— **Szabad lyceum.** A szabad lyceum ma veszi kezdetét délután 2 óraker a polgári kör nagytermében. Ezuttal is felhívjuk közönségünk figyelmét az előadásokra.

— **Hatáskör-megállapítás.** Fölmerült konkrét eset alkalmából nyilatkozta ki az igazságügyminiszter, hogy ha a földműves ember nem fuvarozásként, hanem saját használatára vasárnap szénát szállított haza, cselekménye ipari munkának nem tekinthető és így az a vasárnapi munkaszünetről szóló 1891. évi XIII. törvény cikk 6. szakaszában meghatározott, a közigazgatási hatóság elé utalt kihágásnak nem tekinthető. Következésképpen annak elbírálása, hogy panaszolt elkövette-e Kbt. 52. szakaszában meghatározott s az 1897. évi XXXIV. t. c. 18. szakaszának IV. pontja szerint a rendes bíróság hatáskörébe tartozó vallás elleni kihágást, a rendes bíróság hivatott megállapítani.

— **Szent Antal estély.** Özv. Ugron Istvánné, Dr. Vass Lajosné és Voith Mária sikerült estélyt rendeztek Szent Antal szegényeinek javára. Füstös Gyula ügyes bevezető éneke után Nagy Bertuska szép előadással szavalt, Palló Imre Dobó Zoltánné zongora kísérete mellett énekelt kiváló iskolázottsággal 2 dalt s a közönség tapsai után még néhány dalt. Szabó János főgimnáziumi tanár magas szárnyalású beszédet mondott a keresztény szeretet és jótékonyágról. Ezután következett Dobó Zoltánné zongorajátéka. A rég nem hallott művésznőt zajos tapsviharral jutalmazta a közönség. A legközelebbi estély folyó hó 27-én lesz.

— **A Székely Egyesület.** A Székely Egyesület Bedő Albert nyugalmazott államtitkár elnöklésével minap tartotta Budapesten közgyűlését. A gyűlésen a tagok nagy számmal jelentek meg. Így a többi között ott voltak: Benedek Sándor, Nagy Gábor, Sebess Dénes, Benkő Sándor, László Mihály, K. Nagy Sándor, Jakab Ödön, K. Bedő Béla, Ferenczy Géza, Benedek Elek és mások. A több, mint harminc év óta fontos kulturális missziót teljesítő egyesület a lefolyt évben is jelentős munkát végzett így Budapesten munkát kereső székelyeket pénz-segítségben részesítette és a különböző ipari vállalatoknál alkalmazást is szerzett nekik. A budapesti iparosoknál elhelyezett iparos ifjakat szintén támogatta erkölcsileg és anyagiilag. A Székelyföld három vármegyéjébe, Csikmegyébe, Udvarhelyben és Háromszékben husz férfi és nőseledeknek adott 40-40 korona jutalmat és elismerő oklevelet, az összes székelyföldi közép- és polgári iskolák tanulói között 500 korona jutalmat osztott ki. Az egyesület nagy szolgálatot tett a székely népnek tartalmas évkönyvével, amelyben lélekmesésítő olvasmányok mellett népszerűen megírt mezőgazdasági olvasmányok is vannak. A könyv egyben a székelyföldi kirendeltség működéséről is tájékoztatja a népet. Ujabbán egy nagy nemzeti fontosságú akciót vett programjába az egyesület, nemzeti alapot akar létesíteni az erdélyi magyarság gazdasági föl-

segítésére. A közgyűlés örömmel vette tudomásul a titkári jelentést s a jövő évre 5000. koronát irányzott elő kulturális és ipari célokra.

— **Balaton bál.** A közelgő farsangon, január 8-án, a Balatoni Szövetség igazgató választmányával a három parti vármegye: Somogy, Veszprém és Zala érdekeltsége, meg az összes balatonparti fürdőhelyek uriközönségének bevonásával, a budapesti m. kir. honvédszenekar közreműködésével, a székesfővárosi Vigadó termeiben a balatonvidéki népi ipar segélyezésére, családias jellegű zártkörű bált rendez a Balaton-bál rendező bizottsága. Felülfizetéseket a jótékony célra köszönettel fogadnak. Jegyek ára: Család-jegy (3 személyre) 10 K, személy-jegy 5 K, táncos-jegy 1 K. Jegyek és táncos utalványok a borítékos meghívó előmutatása mellett a bálbizottság irodájában (Budapest, VI. Rákóczi-ut 38. IV. e. 15. ajtó) naponként 5-6 óra között váltakozóan. A bál-bizottság élén Batthyány Lajos gróf áll, a rendező bizottság elnökei: Óvári Ferenc dr., Dobrovits Milán és Vaszelevits János dr.

— **Nyilvános elszámolás és köszönet.** A főreáliskola ifjusága által f. hó 4-én rendezett, táncval egybekötött műkedvelői előadás úgy anyagi, mint erkölcsi tekintetben igen szépen sikerült. Szép közönség nézte végig az ifjuság igyekezetes előadását s még többen élveztek a rá következő táncot. Annyian voltak a táncolók, hogy két hatalmas kolonjárt a négyeseket. A szives pártolást e helyen is hálással köszöni az igazgatóság, nemkülönben azoknak is köszönetet mond, akik felülfizetéseikkel gyarapították az elérendő célra szánt jövedelmet. Az estély nyers bevétele 620 K 79 fillér volt, ezzel szemben a kiadás 464 K 26 fillér, tiszta eredmény 156 K 53 fillér, mely összegben bennfoglaltatnak a felülfizetések is. Az igen jelentékenynek látszó kiadást nagy mértékben emelték a díszletek és kosztümök költségei, melyek elől azonban kitérni nem lehetett. Felülfizettek: Dr. Balkay B., Sára M., Dr. Válcsik F., Haberstumpf K. 10-10 K, Rösler K. 8 K, Looz G. F. 6 K, Barabás A. árvaszéki elnök 5 K 20 fillért, Zerbes P., N. N., Vajda L., 5-5 K, Molnár K., N. N., Zöld J. 4-4 K, Gábor Márton 3 K, Kovács P., Soha A., Fás Gy., Gothárd J. és Heitz V. 2-2 K, Szabó Endre 1 K.

— **Egy utolsó felhívást** intéz a függetlenségének évszázados ünnepére készülődő Argentina mindazon résztvevőkhöz, kik a jövő év június havában megnyitandó nemzetközi mezőgazdasági kiállításon: Buenos-Aires-ben résztvenni óhajtanak. Az európai főbiztos (Niederlin Gusztáv konzul) Berinben, vagyis az argentinai követség, közvetlen a „Székely-Udvarhely”-hez intézett felhívásában tisztelettel felkéri a mezőgazdasági termékek, iparágak, földművelési s teigazdasági eszközök és gépek kiállításait, hogy kiállítási tér iránt beadandó irataikat minden idővesztés nélkül azonnal beküldeni sziveskedjenek. Ezen iratnak tartalmaznia kell: az ország származását s a helység nevét, az illető intézet termelő, gyáros nevét s postacímét, továbbá a kiállítandó tárgy körül-

írását és a szükséges kiállítási tér nagyságának megadását négyzetméterekben (padló avagy fafelület). A visszaszállítás a Szindikatus közleménye szerint, a Rio de La Plata felé közlekedő gőzhajó vonalain díjmentes, ha a kiállítási tárgyak visszaszállítása ugyanazon a gőzhajón történik. Ter, villamos erő és világítás a kiállítás nyilvános helyiségeiben az igazgatóság által ingyen szolgáltatnak. A kiviteli cégek s termelők, saját érdekében áll ez alkalmat megragadni, már azért is, hogy maguknak a jövőben egy különösen jó, előnyös piacot biztosíthassanak.

— **Menetrend módosítás** a szerencs—hidasnémeti—kassai vonalon. 1910. évi január hó 1-től kezdve a szerencs—hidasnémeti—kassai vonalon a jelenleg Szerencsről reggel 4 óra 48 perckor induló és Kassára délelőtt 8 óra 35 perckor érkező 8812 sz. vegyesvonat Szerencsről reggel 5 óra 20 perckor fog indulni és Hidasnémetire délelőtt 8 órakor fog érkezni, hol egyesítve lesz a Hidasnémetiről délelőtt 8 óra 16 perckor Kassa felé induló 1514 sz. személyvonattal. Az ellenirányban pedig a jelenleg Hidasnémetiről reggel 5 óra 53 perckor induló 8811 sz. vegyesvonat jelzett időponttól kezdve 57 perccel korábban azaz reggel 4 óra 56 perckor fog indulni és Szerencsre reggel 7 óra 51 perckor fog érkezni. A részletes menetrendre nézve a ki-függesztett hirdetések nyújtanak bővebb felvilágosítást.

— **Van-e névjegye?** Ha nincs megfelelő mennyiségű névjegye, szíveskedjék minél előbb Betegh Pál könyvnyomtató-intézetéből Székelyudvarhelyt, Kossuth-utca 31. sz. a. megrendelni. Most érkeztek a legfinomabb, divatos kártyák és igen szép kivitelben készülnek a csinosabbnál csinosabb, gyönyörű díszdobozokban levő névjegyek. A megrendelést cél szerű már most eszközölni, hogy kellő időben rendelkezésre álljanak a közelgő karácsoni és új-évi üdvözléshez a névjegyek. Vidéki megrendeléseket is a legpontosabban teljesít.

— **A „Budapesti Hírlap”** az ország legelterjedtebb és legtekintélyesebb lapja, a magyar intelligenciának nélkülözhetetlen közlönye, közel harminc éve, hogy uttóro munkát végez a magyarság érdekében. Jelszava: Mindent a magyarságért. A ki részt venni óhajt munkában, az előfizet a Budapesti Hírlapra. Ha már most küldi valaki a jövő nyedre szóló előfizetési árt, 7 koronát; akkor ez év hátra levő idejére díjmentesen kapja a Budapesti Hírlapot.

— **Félaru vasuti jegy** váltására jogosító arcképes évi igazolványok kiállítása és a már használatban levőknek érvényesítése az 1910. évre. Az állami és törvényhatósági tisztviselők, valamint a községi és körjegyzők és a rendezett tanácsú városok tisztviselői félaru vasuti jegy váltására jogosító arcképes évi igazolványai a jövő 1910-ik évre leendő érvényesítés végett a magyar királyi államvasutak igazgatóságához (Budapest Andrassy-ut 73-75) már beküldhetők, legkésőbb azonban december hó 31-éig okvetlenül beküldendők. Azoknak az igényjogosultaknak, kiknek a folyó évben arcképes évi igazolványuk még nem volt, a jövő 1910 ik évre azonban ily igazolványt maguk részére szerezní kívánnak, az igazolvány kiállítását ugyancsak a fent jelzett időben kell kérelmezniök. Különösen figyelmeztetjük az érdekelteket, hogy az igazolványok érvényesítéseért és az ujak kiállításáért járó 1 korona kezelési illeték m. kir. postabélyegekből rovándó le. A postabélyegek a betérjesztendő névjegyekre, vagy kérvényre ragasztandók fel. Készpénz vagy okmánybélyeg

kezelési illeték fejében el nem fogadatik. A hivatalok részéről betérjesztendő névjegyek az előírt záradékkal és a hivatali pecséttel látandók el. Ez alkalommal a nyugdíjasokat arra is figyelmeztetjük, hogy a folyamódványon a lakhelyükre illetékes közigazgatási hatóság által igazoltatni kötelesek azt, hogy semmi-fele díjazott tisztséget vagy fizetéssel járó hivatalt nem viselnek.

A kis gyermek elpusztul?

Adjon neki **Scott-féle csukamajolaj Emulsiót** és örömmel fogja tapasztalni, hogy állapota azonnal jobbra fordul, hogy csakhamar fejlődésnek indul és jókedvűvé válik.

A Scott-féle Emulsió

már gyakran visszaszólította szüleitnek szeretett gyermeküket a halál kapujától.

A **SCOTT-féle Emulsió** a legkiválóbb, úgy tisztaság, valamint az emészthetőség és gyors hatás tekintetében.

Egy eredeti üveg ára 2 K 50 f. Kapható minden gyógytárban.

A mortizáció tisztviselői kölesön

ügyekben

díjmentes felvilágosítást nyújt az „**O. m. I. ált. tisztviselő-egylet kolozsvári képviselősege**”-nek. **KOLOZSVÁR** Terenc József-ut 7. szám a. Válaszbélyeg csatolandó.

Ez már így van és nincs másképp! Bőr, talp,

cipőfelsőrész és e szakmához tartozó mindennemű árucikkek **Szentpétery Károlyné utóda** p. p. **Szentpétery Károly** kereskedésében **Szekelyudvarhelyt** (Alsópiac-tér, régi városháza alatt) triss árukkal berendezve és természetesen kibővitve — kapható legolcsóbb árak mellett. Már egyszeri bevásárlásnál is mindenki meggyőződést szerezhet, hogy e cég kitűnő áruai és olcsó árai — minden versenyt felülmúlnak.

MIÉRT

nem előfizetöje Ön is

AZ ÜZLET

című szaklapnak? Mert nem ismeri, mert nem tudja, hogy ez a **legjobb magyar kereskedelmi szaklap**. Két korona csak egy negyedévre e lapnak előfizetési díja.

Aki e csekély összeget „**AZ ÜZLET**”-re részánja, az jó üzletet csinált. Muttatványszámot ingyen küld a kiadó-hivatal Budapest, V., Sas-ú. 12. sz.

Kereskedelmi iskolát végzett nőt felvesz Balázs Mihály és Balázs Károly butorke-reskedésében Székelyudvarhelyt.

Korpa-eladás. Legjobb minőségű korpa 50 kgr. felüli mennyiségben mm. 12 koronáért zsákkal együtt kapható Fábán József hengermű-malmában Székelyudvarhelyt.

Magyar Könyvviteli Folyóirat
havi folyóirat a könyvviteli ismeretek fejlesztésére. Főszerkesztők: Kárpáti Béla és Trautmann Henrik. Társszerkesztők: Kuntner Róbert, Szél Jenő, Zsengeri Manó. Megjelenik minden hó első napján egy és fél ivnyi terjedelemben. Előfizetési ára egy évre 8 K, fél évre 4 K. Egyes szám ára 80 fillér. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, IX., Meszler-u. 27. Mutatványszámot szívesen küld a kiadóhiv.

1848 eredeti angol, francia és amerikai toalettmódeli közül a **BUDAPESTI BAZÁR** egy évfolyamában. Előfizetési ára: **negyedévre 2 korona.** Ingyen mutatványszámot küld a **"BUDAPESTI BAZÁR"** kiadóhivatala Budapest, VIII. Baross-u. 22. (Budapesti Bazár-ház.)

Névjegyek, Meghívók, Eljegyzési és Esküvői valamint gyászjelentések, ugyszintén mindenféle könnynyomdai és könyvkötői munkák latok izléses kivitelben, gyorsan és pontosan készülnek

Betegh Pál
villamos územre berendezett könyvnyomtató és könyvkötő-intézetében Székelyudvarhelyt, Kossuth-utca 31. sz. alatt.

Vidéki megrendeléseket azonnal elintézi.

Védjegy: „Horgony”

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

egy régióknak bizonyult házisszer, mely már sok év óta legjobb bedörzsölésnek bizonyult közvényénél, oszónál és meghűlésekénél.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatosak legyünk és csak olyan eredeti üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K-80, K1.40 és K2.- és úgyszólván minden gyógyszerárban kapható.

Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest. **R. Richter gyógyszerháza az „Arany oroslánhoz”, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.**

Magyar királyi államvasutak.

Oda Éviényes 1909. október 1-től. Vissza

Vv. 8512	Vv. 8514	Vv. 8516	Téli menetrend.	Vv. 8511	Vv. 8513	Gyv.
	I-III.	I-III.		I-III.	I-III.	
655	820	8910	ind. B.-pest k. p. u. (N.-váradon át 126) érk.	720	+730	955
—	200	1230	„ B.-pest k. p. u. (Aradon át 153, 126) „	695	+1280	—
—	854	611	„ Kolozsvár (126) (*Csatl. Héjasfalván) „	510	+1050	—
—	1250	482	„ Szentágóta vásártér — — — — — „	555	938	—
447	1047	734	ind. Segesvár (126, 133) — érk.	705	453	958
501	1100	747	Fehéregyháza — — — — —	653	441	946
509	1108	755	Bún 211 sz. órház — — — — —	646	433	938
528	1120	810	ind. Héjasfalva (126) — érk.	637	424	929
540	1134	824	Ujszékely 2. sz. órház — — — — —	619	405	910
550	1144	834	Alsóboldogfalva — — — — —	610	355	900
601	1158	848	Székelykeresztur — — — — —	602	347	852
609	1206	856	Bethfalva 6 sz. órház — — — — —	553	338	839
620	1217	907	Kisgalambfalva — — — — —	543	328	828
639	1236	928	Nagygalambfalva — — — — —	535	320	820
654	1251	941	Bögöz — — — — —	512	257	757
707	104	954	Bikafalva 11. sz. órház — — — — —	500	245	745
723	120	1010	Székelyudvarhely § — — — — —	445	230	730
805	544	910	ind. Székelykocsárd — — — — — érk.	616	250	616
901	1025	315	érk. Maros-Vásárhely — — — — —	740	—	240
436	1087	531	ind. — — — — —	526	—	1210
450	124	553	érk. Déda (Borszék-fürdő) ind. — — — — —	820	—	834
808	302	905	ind. Küküllőszög — — — — — érk.	534	—	615
—	902	934	érk. Parajd — — — — — ind.	844	1243	654
650	1085	250	ind. Sepsiszentgyőr — — — — — érk.	335	745	130
906	101	1244	érk. Madéfalva — — — — — ind.	620	1205	425
1116	344	918	érk. Gyergyószentmiklós — — — — — ind.	342	833	619
1101	485	928	„ Gyimes — — — — — ind.	—	514	206
—	858	—	Palanca — — — — — ind.	—	520	1200
515	1050	305	ind. Brassó — — — — — érk.	—	—	1124
645	110	451	Sepsiszentgyörgy — — — — —	816	159	1002
856	228	720	érik. Kézdivásárhely — — — — —	644	1220	633
1015	—	856	érik. Bereczk — — — — — ind.	439	1016	450
—	—	—	— — — — —	324	855	234
—	—	—	— — — — —	—	—	103

IZLES! JO KIVITEL! MELYNYOS ÁRAK!

DIVATOS ÉKSZEREK
FÜLBEVÁGÓK, KARKÖTŐK, NYAK-ÉKÉK, GYÜRÖK, MELETTEK, ORÁK, LANCZOK, ZSUSZUK, ENDESZKÖZÖK, EZUST-DISZTARGYAN, LEGNA, GYÖBB VÁLASZTÉKA ÉS BESZERZESI FORRÁSA

ZIRNER TESTVÉREK
UTODA LISZT, MUGO BUDAPEST, IV. VACZI-UTCA, SZEMBEN A KRISTÓFFERREL! PONTOS CZIRNE ÜGTÉLJÜNK! ALAPITTATTOTT 1854-ben. KELLŐ BIZTOSÍTÉK MELLETT VIDÉKRE ISSZIVESEN KÜLDÖM VÁLASZTÉKOT.

BOERI
Fennengyel Gyula székelyudvarhelyi hornagykereskedőnél

a legjobb minőségben, nagy választékban és legelőnyösebb árak mellett nagyban és kicsinyben kapható

Elvállal teljes iroda- s iskola-berendezéseket olcsó áron

SZÉKELY-UDVARHELY

tiszta 48-as függetlenségi lap, Udvarhelymegye legelterjedtebb közlönye. Megjelenik hetenkint 2 szer. Előfizetési ára fél évre 5 K. Elterjedtségénél fogva hirdetésekre a legalkalmasabb.

Emke Adria Rákóczy Szt-István Szepesi len
legjobb magyar gyártmányú díszlevélpapírok. Ezekon kívül közönséges és finom, szines és virágos levélpapírok és borítékok, level-karttyák, gyászlevélpapírosok stb. **Képes levelezőlapok** 20-féle helybeli felvétel. Nagy választék tájképes, virágos, genre, művész- és alkalmi kártyákból és üdvözlő jegyekből.

Allandóan kaphatók mindenféle **kés nyomtatványok**, u. m. községi, körjegyzői, szolgabírórsági, végrehajtói, ügyvédi, lelkészi, iskolai, üzleti és különféle magánügyi nyomtatványok.

NYOMTATVÁNYRAKTÁR

KÖNYVNYOMTATÓ- ÉS KÖNYVKÖTŐ-INTÉZET

BETEGH PÁL

KÖNYV-, ZENEMŰ- ÉS PAPIRKERESKEDÉS

Mindenféle színű, nagyságu, súlyu és minőségű irodai és író-

PAPIROSOK

vonalzott és sima levélpapírok, vonalzott és rovatos papírok, rajzpapírok, írógéppapírok, csomagoló és selyempapírok, másolópapírok, itató-papírok, szűrő-papírok, torta- és befőző-papírok, könyvkötő-papírok és papírkülönlegességek. Kártyapapírok.

Lemezpapírok minden sulyban. Hangjegypapírok. Sorvezetők.

Irkák, füzetek,

jegyzetkönyvek, hangjegyfüzetek, rajzfüzetek, vázlatkönyvek, rajzminták, szépírási és rondírási minták. Olcsó legyező-faldiszkek, klozetpapírok, szivarkahüvely, szivarka s névjegyárcák Dohány-ésszivartárcák bőrből és fémből. Bőrtárcák, pénzes-erszények, okmány és írománytáskák.

Székelyudvarhelyt, Kossuth-utca 31 (saját ház)

Ajánlja modern gépekkel szakszerűen berendezett villam-motoros

KÖNYVNYOMDÁJÁT

mindenféle könyvnyomdai munkák, u. m.: művek, füzetek, táblázatok, hatósági és üzleti nyomtatványok, meghívók, eljegyzési és esküvői kártyák, névjegyek, falragaszok, körlevelek, gyászjelentések stb. pontos és j u t a n y o s á r o n való elkészítésére. Ajánlja továbbá

könyvkötészetét

honnán izléses munkák a legrövidebb idő alatt olcsó áron kerülnek ki

Acélírótollak, rondtollak, üveg-tollak, tollszárazak, dísztollszárazak. **Írók**, fekete, szines és másoló-írók, notes írók, csávarírók (crayonok), zsebírónok, csávaríróbetétek, íronvédők, íron-hegyezők. **Kréták**, iskolai, kávéházi és fajlező kréták, szines kréták. **Tinták**, legjobb irodai és másoló tinták, szines, vegy- és ruhajelző-tinták, bélyegzőfesték, tus, mézga, folttisztító, bronz.

HEGEDŰ, hegedüvonó, hurok, hegedü-iskola, hegedü-alkatrészek. Gramofon és fonográfok, lemezek és hengerek. **Dan-goló-sípok** és **órinák**. Monogramok fehérnemű és levélpapírjelzésre. Kézi nyomda. Különféle bélyegzők, pecsétnyomók, pecsétjegyek, pecsétviasz, festékpárnák, ostyák. Ajtóablak és névfeliratok öntött fémből, erdészkalapácsok gyári árbán.

Körzők,

vonalzók, háromszögek, szögmérő, rajzdeszkák, tolltokok, itató deszkák, olaj-szfesték minden színben. Ecsetek. Irodai és zsebtintatartók, disztintatartók, toll-állványok, szivacs-césze, író-mappák. Legjobb dörzsmézőgák, gummiszalagok. — Rajzszögek, szőnyeg szegkek, kapcsok stb.

Postatakarékpénztári chekk-clearing számla 10,489

Nyomatott Betegh Pál villam-motoros könyvnyomtató-intézetében Székelyudvarhelyt. 1909.